

ให้นักศึกษา “ขาย” สินค้าแลกกับคะแนน ... ผิดวินัย ! ครับ ... คุณครู

คดีปกครองที่นำมาเล่าสู่กันฟังในคอลัมน์คดีปกครองฉบับนี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูที่สอนวิชาการการตลาดและวิชาโฆษณา ให้นักศึกษาขายบัตรชมภาพยนตร์เพื่อแลกกับคะแนน แต่นำรายได้ซื้อวัสดุอุปกรณ์ใช้ในแผนกที่สอน

เหตุของคดีนี้เกิดขึ้นเมื่อมีผู้ร้องเรียนและเลขาธิการคณะกรรมการอาชีวศึกษา (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้ตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงและต่อมาได้มีคำสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือน โดยเห็นว่าพฤติกรรมของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดฐานอาศัยอำนาจหน้าที่เพื่อหาประโยชน์ส่วนตน อันทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ เป็นการประพฤติชั่วตามมาตรา 98 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 (ปัจจุบันคือ มาตรา 82 (10) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดียอมรับว่าได้ให้นักศึกษาจำหน่ายบัตรชมภาพยนตร์จริง แต่ไม่ได้บังคับ เนื่องจากวิชาที่สอนมีเนื้อหาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การให้นักศึกษาที่เรียนจำหน่ายบัตรชมภาพยนตร์เป็นการส่งเสริมการสอนให้นักศึกษามีทักษะด้านการขาย ส่วนรายได้บางส่วนได้นำมาซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้นักศึกษาใช้เป็นสื่อการสอน คำสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือนจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งแต่ถูกยกอุทธรณ์ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ คดีนี้มีประเด็นที่น่าสนใจมีว่า พฤติกรรมของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำความผิดทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือไม่ ?

โดยศาลรับฟังข้อเท็จจริงได้ว่า ตามบันทึกถ้อยคำของผู้ฟ้องคดียอมรับว่าให้นักศึกษาจำหน่ายบัตรชมภาพยนตร์จริงเกือบทุกวิชา โดยให้นักศึกษาจำหน่ายบัตรชมภาพยนตร์คนละ 5 ใบ ใบละ 20 บาท หากนักศึกษาจำหน่ายบัตรหมดจะได้ 10 คะแนน และผู้ฟ้องคดีตกลงกับนักศึกษาว่าถ้าจำหน่ายไม่หมด คะแนนจะลดลง เช่น จำหน่ายได้ 4 ใบ จะได้ 8 คะแนน ซึ่งสอดคล้องกับถ้อยคำของนักศึกษาชั้น ปวช. 2 และ ปวช. 3 ที่เรียนกับผู้ฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดีให้จำหน่ายบัตรชมภาพยนตร์ทุกเดือน ซึ่งหากนักศึกษาที่เรียนกับผู้ฟ้องคดีมีจำนวนมากและทุกคนจะต้องจำหน่ายบัตรชมภาพยนตร์ จึงไม่สามารถจำหน่ายได้หรือจำหน่ายได้ในราคา 10 บาท นักศึกษาส่วนใหญ่จะต้องซื้อบัตรเองเพื่อแลกกับคะแนนทำให้นักศึกษาเดือดร้อน และสอดคล้องกับถ้อยคำของนักศึกษาชั้น ปวส. 1 และปวส. 2 ว่าครั้งที่เรียนกับผู้ฟ้องคดีในชั้น ปวช. ผู้ฟ้องคดีก็ให้จำหน่ายบัตรชมภาพยนตร์ และเมื่อเรียนในชั้น ปวส. ผู้ฟ้องคดียังให้จำหน่ายบัตรชมภาพยนตร์เดือนละ 5 ใบ เช่นเดิม ประกอบกับผู้ฟ้องคดีไม่มีพยานหลักฐานมาหักล้างให้น้ำหนักเชื่อว่ามิได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาจริง

จากพฤติกรรมดังกล่าวศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เป็นการกระทำที่ขัดต่อจริยธรรมของข้าราชการครู และเป็นการกระทำที่ไม่รักษาชื่อเสียงของตน รวมทั้งไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ครู อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วตามมาตรา 98 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 และแม้จะอ้างว่านำรายได้ไปซื้อของมาใช้ในแผนกที่ผู้ฟ้องคดีสังกัดก็ตาม แต่ก็เป็นกระทำโดยเป็นการหาประโยชน์ อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนตามมาตรา 95 แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน (ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น) การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าไม่ได้บังคับนักศึกษาจำหน่ายบัตรชมภาพยนตร์จึงฟังไม่ขึ้น และแม้จะเป็นความจริงว่าได้นำรายได้มาซื้ออุปกรณ์มาใช้ในแผนก ก็ไม่มีผลทำให้ไม่เป็นการผิดวินัย เนื่องจากไม่มีระเบียบหรือกฎหมายให้กระทำได้เช่นนั้น ดังนั้น คำสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือนผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. 465/2558)

คดีนี้จึงเป็นอุทาหรณ์ที่ดีสำหรับข้าราชการครูเกี่ยวกับพฤติกรรมที่อาศัยหน้าที่ของตนประพฤติปฏิบัติในทางที่ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งคดีนี้แม้ครูจะมีคำสั่งในลักษณะบังคับให้นักศึกษาต้องปฏิบัติตาม แต่โดยสภาพข้อเท็จจริงและความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักศึกษาย่อมมีอิทธิพลในเชิงบังคับทำให้นักศึกษาจำยอมปฏิบัติตามอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นอกจากนี้ คดีนี้ผู้ฟ้องคดีได้โต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองในกระบวนการพิจารณาทางปกครองว่า คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาในวันเดียวกับวันที่ได้รับทราบกำหนดวันที่ต้องให้ถ้อยคำแก่คณะกรรมการฯ ทำให้ไม่มีโอกาสชี้แจงข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐาน ทำให้เสียสิทธิในการปกป้องสิทธิของตนเองตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า จากคำฟ้องและคำคัดค้านคำให้การของผู้ฟ้องคดีไม่ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้อ้างข้อเท็จจริงแตกต่างหรือเพิ่มเติมจากข้อเท็จจริงที่เคยให้ถ้อยคำไว้กับคณะกรรมการฯ จึงเป็นกรณีที่คณะกรรมการฯ ได้ให้ผู้ฟ้องคดีรับทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสชี้แจงโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนตามสิทธิที่กฎหมายบัญญัติแล้วครับ !

นายปกครอง
